

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**

**Матеріали науково-практичної конференції
24-25 березня 2011 р.**

Київ 2011

Актуальні проблеми вищої професійної освіти України: Матеріали науково-практичної конференції 24-25 березня 2011 р./ За заг. ред. І.В.Лузік, О.М. Акмалдінової. – К.: НАУ, 2011. – 132 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Гуманітарного інституту НАУ. Протокол № 6 від 16 березня 2011 року.

Автори несуть повну відповідальність за опубліковані матеріали.

Містить матеріали щорічної науково-практичної конференції з актуальних проблем вищої освіти у вищих навчальних закладах галузевого спрямування. У збірник увійшли матеріали доповідей за науково-практичними напрямками «Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов професійного спрямування» та «Компетентнісний підхід до організації навчального процесу у профільних вищих навчальних закладах».

Організаційний комітет

Лузік Ельвіра Василівна, доктор педагогічних наук, професор, голова оргкомітету від секції «Компетентнісний підхід до організації навчального процесу у профільних вищих навчальних закладах»;

Булгакова Наталія Борисівна, доктор педагогічних наук, професор, заступник голови оргкомітету від секції «Компетентнісний підхід до організації навчального процесу у профільних вищих навчальних закладах»;

Акмалдінова Олександра Миколаївна, кандидат філологічних наук, професор, голова оргкомітету від секції «Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов професійного спрямування»;

Абсалямova Яна Вадимівна, кандидат педагогічних наук, доцент, заступник голови оргкомітету від секції «Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов професійного спрямування».

Редакційно-підготовча група

Булгакова Наталія Борисівна

Абсалямova Яна Вадимівна

Семенюк Наталія Георгіївна

Добровор Олена Вікторівна

Литвинчук Наталя Борисівна

Робота з матеріалом іношомовних періодичних видань на заняттях з іноземної мови

Опрацювання матеріалу іношомовних періодичних видань, яке передбачає засвоєння студентами суспільно-політичної лексики, навчання читання, перекладу, обговорення та реферування оригінальних неадаптованих газетних і журнальних статей завжди була складовою частиною занять з іноземної мови в Національному авіаційному університеті, оскільки така робота сприяє розширенню знань суспільно-політичного, соціального та крайнознавчого характеру, розвитку навичок монологічного та діалогічного мовлення. Так було і декілька десятиліть тому, коли контакти наших громадян з представниками інших країн були мінімальними, програми іноземного телебачення не транслювалися, радіотрансляції глушилися, Інтернет ще не був винайдений, а серед газет були доступні лише одиниці комуністичних видань, такі як англійська *Morning Star*, американська *Daily World*, французька *Humanité*, східнонімецька *Neues Deutschland* та вітчизняний (на той час) тижневик *Московские новости*, що виходив декількома іноземними мовами. Але нині, в наш глобалізований час, зазначені питання набуло особливої актуальності, оскільки збільшилися контакти як службові, так і особисті з іноземними громадянами та організаціями, а закордонні поїздки українців (і не лише туристичні) та всякого роду взаємобміни стали звичним явищем. Цьому сприяє і фактично необмежений доступ до іноземних інформаційних джерел, як друкованих (газети, журнали), так і електронних (радіо, телебачення, Інтернет).

Робота з текстами іношомовної періодики дає можливість ознайомитися з реаліями сьогодення у сферах політики, економіки, культури і відображає особливості сучасного стилю мас-медіа, а добре продуманий вокабуляр до статті, що вивчається, дозволяє студентам правильно розуміти і використовувати іношомовну суспільно-політичну лексику, нові поняття, політичні та економічні терміни, спілкуватися на актуальні теми. З метою вивчення активної лексики даного текстового матеріалу, наприклад газетної або журнальної статті, доцільно розробляти і пропонувати студентам вправи, що сприяють крадому її засвоєнню. Так, наприклад можна запропонувати студентам зробити переклад іноземною мовою наперед складених речень, кожне з яких міститиме одну або більше лексичних одиниць з числа тих, що вивчаються, або дати їм завдання самим скласти такі речення. Розглянемо сказане на прикладі статті *Study Shows Fewer Smoking in Ukraine*, надрукованої в одному з номерів газет *Kyiv Post* за жовтень 2010 року. Для того, аби студенти змогли краще засвоїти лексику даної статті, їм дається завдання зробити переклад англійською мовою наведених нижче речень (підкреслені слова та словосполучення належать до активної лексики статті).

1. Оскільки нині багато дорослих кидають (quit) палити, тютюнові компанії можуть невдовзі орієнтуватися на молодь (target young people).
2. Дані, отримані (findings) за підсумками загальнонаціонального опитування (survey), свідчать про зменшення куріння (drop in smoking rates) в Україні.
3. Люди, що перебувають під дією диму від курців (exposed to second-hand smoke), вітають повну заборону куріння на робочому місці (total ban on smoking in the workplace).
4. Декілька країн домовилися провести дослідження (undertake a study) стосовно пов'язаних з курінням смертних випадків (tobacco-related deaths) в різних вікових групах.
5. Інформація про згубну дію тютюну (harmful effect of tobacco), яка наноситься на сигаретні пачки (cigarette cartons), має на меті відраджувати курців (dissuade smokers).
6. Вважається, що підняття акцизів на сигарети (raising excise taxes on cigarettes) змусить багатьох людей курити менше (cut back on smoking).
7. Антитютюнова просвітницька кампанія (anti-tobacco educational campaign), яка проводиться низкою некомерційних організацій (non-profit groups), закладає розширити та зміцнити (increase coverage and improve enforcement) заходи, спрямо-

вані проти куріння (smoke-free policies). 8. Цільові програми (targeted programs), розроблені в межах всеосяжної загальнонаціональної системи заходів (comprehensive national system of activities), із залученням пожертв на благодійні цілі (charitable donations) мають на меті зменшити споживання тютюну (decrease tobacco use/consumption), а також вчасно діагностувати та лікувати тютюнову залежність (diagnose and treat tobacco dependence).

Доцільними є також вправи на зворотній переклад, на синонімічний та антонімічний ряди. Активізацію відібраної лексики можна здійснювати як застосовуючи комунікативні вправи, до яких належать, зокрема, запитання стосовно як змісту самої статті, так і такі, що вимагають від студента висловити власну думку з того чи іншого питання, яке порушується в ній. Наприклад, можна організувати обговорення зазначеної статті, запропонувавши групі дати відповіді на такі запитання: What is the key problem of the article? What are the results of the tobacco survey conducted in Ukraine that were released on Sept. 27? How does the tobacco lobby in Ukraine's parliament hinder tobacco consumption decrease? What may cigarette companies do now that adult people are cutting back on smoking? What smoke-free policies are to be taken to get a drop in smoking rates? What are the harmful effects of tobacco?

Нині Україна, як відомо, посідає одне з перших місць в Європі за рівнем куріння серед молоді. З огляду на таке сумнівне лідерство, добре продумане і організоване обговорення статті такого змісту може переслідувати також і виховну мету, відраджуючи студентів від куріння, якщо доповнити статтю матеріалом просвітницького змісту, наприклад:

a) інформація про шкідливі речовини, що входять до складу тютюну:

Nicotine is a deadly poison.

Arsenic is used in rat poison.

Methane is a component of rocket fuel.

Ammonia is found in floor cleaner.

Cadmium is used in batteries.

Carbon Monoxide is part of car exhaust.

Formaldehyde is used to preserve body tissue.

Hydrogen Cyanide – the poison used in gas chambers.

b) інформація про шкідливі наслідки куріння:

Smoking makes your smell bad, gives you wrinkles, stains your teeth, and gives you bad breath.

Smokers get 3 times more cavities than non-smokers.

Smoking lowers your hormone levels.

When smokers catch a cold, they are more likely than non-smokers to have a cough that lasts a long time. They are also more likely than non-smokers to get bronchitis and pneumonia.

Teen smokers have smaller lungs and a weaker heart than teen non-smokers. They also get sick more often than teens who don't smoke.

Обсяг статті повинен бути достатнім як з точки зору фактологічного матеріалу, так і з точки зору наявності в ній достатньої кількості активної лексики (для студентів англійської освіти розмір статті може сягати від третини до половини сторінки такої газети, як *Kyiv Post*).

*Людмила Будко
з. Киев*

Особенности научно-технического стиля

Основными чертами научно-технического стиля являются строгая ясность изложения, четность определений, лаконичность формы.